

Zmiany, zmiany, zmiany...

Do przyszłego roku szkolnego zajdzie wiele zmian w szkolnictwie ponadgimnazjalnym. Część szkół zostanie zlikwidowana, szykuje się także reforma szkół ogólnokształcących i zawodowych. Absolwenci zasadniczych szkół zawodowych będą mogli uzupełnić wykształcenie tylko w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych. Terminy wygaszania naboru do likwidowanych szkół prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Termin wstrzymania naboru do klas pierwszych w wygaszanych szkołach

Szkoła	Typ szkoły	Termin wstrzymania naboru do klas I
dla młodzieży	liceum profilowane uzupełniające liceum ogólnokształcące technikum uzupełniające	1 wrzesień 2012
dla dorosłych	zasadnicza szkoła zawodowa technikum liceum profilowane uzupełniające liceum ogólnokształcące	1 wrzesień 2012
dla dorosłych	technikum uzupełniające	1 wrzesień 2013

Źródło: http://www.bibliotekako.pl/news.aid,1274,Elastyczna_droga_do_zawodu___zmiany_w_u_s_o_.html

Gimnazjaliści mogą wybierać między następującymi typami szkół ponadgimnazjalnych:

- 1) ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA,
- 2) TECHNIKUM,
- 3) LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE.

Zmiany w kształceniu zawodowym

Uczeń, który chce zdobyć zawód już po ukończeniu szkoły ponadgimnazjalnej będzie miał do wyboru dwa typy szkół: technikum oraz zasadniczą szkołę zawodową. Kończąc czteroletnie technikum uzyska wykształcenie średnie, a kończąc trzyletnią ZSZ uzyska wykształcenie zasadnicze zawodowe z możliwością jego uzupełnienia w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych (od razu od drugiej klasy tego liceum).

kwalfikacje
zawodowe

Największą zmianą w kształceniu zawodowym będzie **podział każdego zawodu na kwalifikacje niezbędne do jego wykonywania** (jedną, częściej dwie lub nawet trzy) potwierdzone odrębnie w ramach egzaminów zewnętrznych. Dzięki temu możliwe będzie szybsze przekwalifikowanie się lub zdobycie nowych uprawnień zawodowych. W obrębie pokrewnych zawodów wymagane są często te same kwalifikacje – co oznacza, że **uczeń, który zdobędzie w trakcie nauki szkolnej kilka pokrewnych będzie mógł wykonywać więcej niż jeden zawód.**

Przykład:

Zawody: elektromechanik i elektryk. Elektromechanik to zawód wymagający opanowania jednej kwalifikacji: montażu i konserwacji maszyn i urządzeń elektrycznych (K1). Z kolei elektryk to zawód dwukwalifikacyjny: pierwsza to montaż i konserwacja maszyn i urządzeń elektrycznych (K1), druga to montaż i konserwacja instalacji elektrycznych (K2). Wspólny dla obu zawodów obszar wiedzy i umiejętności to kwalifikacja nr 1. Uczeń, który potwierdzi na egzaminie trzy ww. kwalifikacje, będzie w pełni przygotowany do wykonywania dwóch zawodów.

egzamin

Aby potwierdzić zdobycie każdej kolejnej kwalifikacji uczeń będzie musiał zdać **egzamin**, co oznacza, że w trakcie nauki ponadgimnazjalnej każdego czeka nie jeden egzamin ale tyle, ile kwalifikacji potrzeba do wykonywania danego zawodu. Od września przez pojęcie *egzamin zawodowy* będziemy rozumieć *egzamin z zakresu jednej kwalifikacji*.

Egzaminy będą przeprowadzane w ciągu całego roku szkolnego, co umożliwi częstkowe potwierdzanie kwalifikacji w toku nauki szkolnej (jedyne zastrzeżenie dotyczy uczniów techników – do egzaminu potwierdzającego ostatnią kwalifikację w zawodzie powinni oni przystąpić nie później niż do końca lutego w ostatnim roku nauki).

Uzyskanie świadectwa o nabyciu kwalifikacji to pierwszy krok do uzyskania dyplomu potwierdzającego posiadanie uprawnień do wykonywania danego zawodu. Dyplom otrzyma osoba, która:

- 1) posiada wymagany dla danego zawodu poziom wykształcenia – wykształcenie zasadnicze zawodowe lub średnie (wynika to stąd, że technika, szkoły zawodowe kształcą w innych zawodach);
- 2) zdała egzaminy ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie.

Po ukończeniu szkoły absolwenci będą mogli uzyskać dodatkowe uprawnienia biorąc udział w kwalifikacyjnych kursach zawodowych prowadzonych w formach pozaszkolnych – zdobycie nowych uprawnień będzie możliwe w czasie o wiele krótszym niż w toku obecnego kształcenia w szkole.

nowa
podstawa
programowa

Reforma podstawy programowej zakłada powiązanie kształcenia w gimnazjum z kształceniem ponadgimnazjalnym. Edukacja w szkołach zawodowych zamknie rozpoczęty w gimnazjum cykl kształcenia ogólnego. Po wprowadzeniu reformy zasadnicza szkoła zawodowa będzie prowadzić tylko **trzyletni cykl kształcenia**, a uczniowie opanują przedmioty ogólnokształcące niemal w takim samym zakresie jak ich rówieśnicy uczęszczający do liceów ogólnokształcących i techników. Odrębne będą jedynie wymagania dla języka polskiego, języka obcego i matematyki. Absolwent szkoły zawodowej będzie mógł

rozpocząć naukę w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych od razu od drugiej klasy tego liceum.

Zmiany w LO

Podstawowym założeniem reformy jest **zapewnienie spójności programowej na etapie kształcenia w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej**. Uczniowie nie będą już powtarzać tych samych treści programowych w kolejnych szkołach. W zreformowanej szkole uczniowie będą mieli więcej czasu na opanowanie klasycznego kanonu wiedzy – jego realizacja zostanie rozciągnięta na trzy lata gimnazjum i część czasu nauki w każdej szkole ponadgimnazjalnej.

Przykład:

Dotychczasowe trudności nauczycieli dobrze ilustruje nauczanie historii - brak czasu na dokładne omówienie dziejów najnowszych. Uczniowie swoją przygodę z historią kończą często na roku 1945. W zreformowanej szkole nauka całego kanonu historii zostanie rozciągnięta na trzy lata gimnazjum oraz część czasu nauki każdej szkoły ponadgimnazjalnej – gimnazjaliści zakończą kurs tego przedmiotu na I wojnie światowej, a na dzieje najnowsze poświęcony zostanie pierwszy rok nauki w liceum.

wybór
przedmiotów
rozszerzonych

Po dokończeniu rozpoczętego w gimnazjum podstawowego kursu takich przedmiotów jak biologia, chemia, fizyka, informatyka, historia, wiedza o społeczeństwie i geografia, każdy uczeń liceum wybierze od 2 do 4 przedmiotów, których będzie się uczył w zakresie rozszerzonym w znacznie większej niż obecnie liczbie godzin. Co najmniej jednym z nich powinna być: historia, geografia, biologia, chemia lub fizyka. Nie oznacza to jednak, że straci kontakt z innymi dziedzinami wiedzy – uczeń, który nie wybierze zajęć rozszerzonych z geografii, biologii, fizyki czy chemii, będzie obowiązkowo uczęszczał na przedmiot przyroda, który wyposaży go w podstawową wiedzę z zakresu nauk przyrodniczych. I odwrotnie – uczeń, który nie zdecyduje się na rozszerzoną historię, uzupełni swą wiedzę z zakresu nauk humanistycznych na obowiązkowych lekcjach z historii i społeczeństwa.

Możliwości wyboru ścieżki edukacyjnej przez ucznia: przyrodniczo-matematycznej lub humanistycznej – będzie zatem towarzyszył obowiązek uzupełnienia ogólnego wykształcenia o wiedzę z zakresu przedmiotów nierealizowanych na poziomie rozszerzonym.

Na IV etapie edukacyjnym pojawią się też nowe przedmioty: zamiast technologii informacyjnej – informatyka, w miejsce przysposobienia obronnego – edukacja

dla bezpieczeństwa. W zreformowanym liceum wszystkie przedmioty (za wyjątkiem uzupełniających) będą dzieliły się na:

- nauczane tylko w zakresie podstawowym: wiedza o kulturze, podstawy przedsiębiorczości, wychowanie fizyczne i edukacja dla bezpieczeństwa, wychowanie do życia w rodzinie, etyka;

- nauczane w zakresie podstawowym i rozszerzonym: język polski, języki obce nowożytne, język mniejszości narodowej lub etnicznej, język regionalny, matematyka, historia, wiedza o społeczeństwie, geografia, biologia, chemia, fizyka, matematyka, informatyka;

- nauczane tylko w zakresie rozszerzonym: historia muzyki, język łaciński i kultura antyczna, filozofia.

Wszystkim osobom zainteresowanym szczegółowemu przyjrzeniu się planowanym zmianom polecam zajrzeć na stronę Biblioteki Prawa Oświatowego www.bibliotekako.pl oraz odwiedzić blog byłej minister edukacji - pani Katarzyny Hall <http://katarzynahall.blogspot.com/>

Opracowała
Aneta Grześkowiak